

СТАНОВИЩЕ

За дисертационния труд на Мирослав Митков Маджаров – докторант в редовна форма на обучение по докторска програма *Археология, вкл. нумизматика и епиграфика (Нумизматика)*, професионално направление 2.2. История и археология, към катедра "История" в Правно-историческия факултет на ЮЗУ "Неофит Рилски", с тема на дисертационния труд: „Монетна циркулация по горното течение на река Марица и южните склонове на Същинска Средна гора (VI – IV в. пр. Хр.)”

От проф. д.н. Васил Марков Марков, щатен преподавател по древни култури в катедра Културология, Факултет по изкуствата, при на ЮЗУ „Неофит Рилски“, член на научното жури, назначен със заповед №. 743/18.04.2023 г. на Ректора на ЮЗУ „Неофит Рилски“.

Колегата Мирослав Митков Маджаров е балканист филолог, балканист историк и учител по новогръцки език (Магистър) от ПУ „Паисий Хилендарски и експерт-оценител на културни ценности (Магистър) от ЮЗУ „Неофит Рилски. Работи като уредник-нумизмат в Археологически музей – гр. Хисаря. Автор е на редица научни изследвания в областта на история, археология и нумизматика. Редовен докторант в катедра История на Правно-исторически факултет при ЮЗУ „Неофит Рилски“.

Дисертационният труд на Мирослав Маджаров съдържа 258 страници текст, структуриран във въведение, увод, три глави и заключение. Трудът притежава богата библиография, съдържаща 152 заглавия, от които 98 на български език и 54 на английски, немски, френски и др. езици. Изследването притежава многобройни таблици, схеми и карти, илюстриращи и подкрепящи текста.

В началото колегата Маджаров ни въвежда в изследваната проблематика, като акцентира на избора на темата „Монетна циркулация по

горното течение на река Марица и южните склонове на Същинска Средна гора (VI – IV в. пр. Хр.)”, която се налага като необходимо обобщение от натрупването на нови археологически и нумизматични данни в западната част на Горнотракийската низина, още повече, че според автора „до момента няма предложен цялостен труд за монетната циркулация в тази част от Тракия в маркираните хронологически граници, който да обобщи въпросите за икономическото, търговското и културното развитие на селищата от района на горното течение на р. Марица ...“ през изследвания хронологически период.

В увода дисертантът е представил предмета на изследването, целите и задачите, териториалния и хронологическия му обхват, етапите и методологията на изследването.

В първа глава е представен тракийския поселищен живот върху изследваната територия през VI-IV. пр. Хр. В отделни подглави са анализирани физикогеографската и климатична характеристика на региона, както и поселищните структури, съответно, в районите на горното течение на Марица и южните склонове на Същинска Средна гора.

Археологическата картина на поселищния живот в Древна Тракия от изследвания регион е поставена в контекста на обществения, политическия и стопански живот в Древна Тракия, като за целта са привлечени известните антични писмени извори.

В тази глава колегата Маджаров е направил общ историографски преглед на изследвана от него проблематика, както и преглед на археологическите и на нумизматичните изследвания, свързани с региона на Западната част на Горнотракийската низина през периода IV-VI в. пр. Хр.

Втора глава е озаглавена „Инвентар на колективните и единичните монетни находки от Пазарджишка и Пловдивска област: (хомогенни и смесени по териториален принцип)“.

Изследваните монетни находки са обособени в две групи – колективни и единични. При представянето им са разпределени по географски принцип в двете съвременни области – Пазарджишко и Пловдивска. След всяка находка авторът е предложил научен коментар. Резултатите от анализа са поставени в конкретен археологически и исторически контекст. Така, според колегата Маджаров, в изследвания от него регион на Горна Марица през VI-IV в. пр. Хр. могат да се обособят три основни групи монети – с малоазийски, тракийски и македонски произход. Доминирането на македонските монети от монетосеченето на Филип II и Александър III в края на изследвания период той успешно свързва с настъпилите политически промени на Балканите и с инвазията на Древна Македония в Тракия.

В заключението на главата дисертантът успешно свързва богатството на нумизматичния материал с важното стратегическо и търговско значение на изследвания регион за Одриската държава, като успешно се позовава на водещото място в това отношение на емпорион Пистирос, на ролята на водния и сухоземния път по р. Марица, както и на сухоземните пътища, свързващи го, от една страна, с тракийската поселищна мрежа и рудните находища от южните склонове на Същинска Средна гора, а на юг, през Родопите и по р. Места с елинските градове-колонии по егейския бряг.

Трета глава е посветена на търговските центрове и монетната циркулация в изследвания район на Древна Тракия от края на VI в. пр. Хр. до времето на македонския цар Филип II. В нея, на базата на анализа на монетния материал от втора глава, колегата Маджаров е предложил класификация на поселищния живот в изследвания регион. Селищата са подразделени на градски центрове, емпориони, селища-тържища, царски резиденции и села. Открито е водещото място на емпориона Пистирос, като централно тържище - водещ търговски център в западната част на Горнотракийската низина през изследвания период. Специално място е отделено на тържищата при селата Кръстевич, Дуванлии и Цар Асен.

Откроена е и ролята на монетните находки за локализирането на търговските пътища в тази част на Древна Тракия.

В заключението авторът е обобщил направените изводи от изложението.

Авторефератът е релевантен на текста на дисертационния труд.

Съгласен съм с автосправката за приносите в дисертацията.

Дисертантът изпълнява минималните национални изисквания за дисертационен труд в Професионално направление 2.2. История и археология.

Не съм установил плагиатство в текста на дисертационния труд на дисертанта Мирослав Маджаров.

Към работата могат да се направят и бележки, и препоръки, но не това е най-важното. Най-важното е, че авторът се е справил успешно с една трудна, сложна и интердисциплинарна по своя характер научна проблематика.

Имайки предвид всичко гореизложено, убедено предлагам на уважаемото научно жури да присъди на колегата Мирослав Митков Маджаров образователната и научна степен „доктор“ в Професионално направление 2.2. История и археология.

Подпис:

Проф. д.н. Васил Марков

03.06.2023 г.

Благоевград

Opinion

For the dissertation work of Miroslav Mitkov Madzharov - full-time doctoral student in the archeology doctoral program, incl. numismatics and epigraphy (Numismatics), professional direction 2.2. History and Archaeology, at the Department of History at the Faculty of Law and History of South-West University "Neofit Rilski", with the topic of the dissertation work: "Coin circulation along the upper reaches of the Maritsa River and the southern slopes of Real Sredna Gora Mountain (VI - IV centuries. BC)"

By Prof. D.Sc. Vasil Markov Markov, full-time lecturer in ancient cultures in the Department of Cultural Studies, Faculty of Arts, at the Neofit Rilski University of Applied Sciences, member of the scientific jury, appointed by order no. 743/18.04.2023 of the Rector of South-West University "Neofit Rilski".

Miroslav Mitkov Madzharov is a Balkanist philologist, Balkanist historian and teacher of modern Greek language (Master's) from Plovdiv University "Paisii Hilendarski" and expert appraiser of cultural values (Master's) from Southwestern University "Neofit Rilski". He works as curator-numismatist in the Archaeological Museum - city of Hisarya. He is the author of a number of scientific studies in the fields of history, archeology and numismatics. A full-time doctoral student in the Department of History of the Faculty of Law and History at Southwestern University "Neofit Rilski".

Miroslav Madzharov's dissertation contains 258 pages of text, structured in an introduction, an introduction, three chapters and a conclusion. The work has a rich bibliography containing 152 titles, of which 98 are in Bulgarian and 54 in English, German, French, etc. languages. The study has numerous tables, diagrams and maps illustrating and supporting the text.

At the beginning, the colleague Madzharov introduces us to the researched issues, emphasizing the choice of the topic "Coin circulation along the upper

reaches of the Maritsa River and the southern slopes of the Real Sredna Gora Mountain (VI - IV centuries BC)", which is imposed as necessary a summary of the accumulation of new archaeological and numismatic data in the western part of the Upper Thracian lowland, especially since, according to the author, "so far no complete work has been proposed on the coin circulation in this part of Thrace within the marked chronological limits, which summarizes the questions about the economic, commercial and the cultural development of the settlements from the area of the upper reaches of the Maritsa River..." during the studied chronological period.

In the introduction, the dissertation the author presented the subject of the research, the goals and tasks, its territorial and chronological scope, the stages and methodology of the research.

The first chapter presents the Thracian settlement life on the studied territory in the VI-IV centuries. BC In separate sub-chapters, the physical-geographical and climatic characteristics of the region are analyzed, as well as the settlement structures, respectively, in the areas of the upper course of the Maritsa and the southern slopes of Real Sredna Gora Mountain.

The archaeological picture of the settlement life in Ancient Thrace from the researched region is placed in the context of the social, political and economic life in Ancient Thrace, and for this purpose the known ancient written sources were drawn.

In this chapter, the colleague Madzharov has made a general historiographical review of the issues he researched, as well as a review of the archaeological and numismatic studies related to the region of the Western part of the Upper Thracian Lowland during the period IV-VI centuries BC.

The second chapter is entitled "Inventory of collective and individual coin finds from Pazardzhik and Plovdiv region: (homogeneous and mixed according to territorial principle)".

The investigated coin finds are divided into two groups - collective and individual. When presenting them, they are divided geographically into the two modern districts - Pazardzhik and Plovdiv. After each finding, the author has offered a scientific commentary. The results of the analysis are placed in a specific archaeological and historical context. Thus, according to colleague Madzharov, in his studies of the Gorna Maritsa region in the 6th-4th centuries BC. three main groups of coins can be distinguished - of Asia Minor, Thracian and Macedonian origin. He successfully connects the dominance of Macedonian coins from the coinage of Philip II and Alexander III at the end of the studied period with the political changes that occurred in the Balkans and with the invasion of Ancient Macedonia in Thrace.

In the conclusion of the chapter, the author successfully connects the wealth of numismatic material with the important strategic and commercial importance of the studied region for the Thracian tribe Odrisi State, successfully referring to the leading place in this regard of the Pistiros emporium, the role of the water and land route along the Maritsa River, as well as the overland roads connecting it, on the one hand, with the Thracian settlement network and the ore deposits from the southern slopes of the Real Sredna Gora Mountain, and to the south, through the Rhodope Mountains and along the Mesta River with the Hellenic cities-colonies on the Aegean coast.

The third chapter is devoted to trade centers and coin circulation in the studied area of Ancient Thrace from the end of the 6th century BC. until the time of the Macedonian king Philip II. In it, based on the analysis of the coin material from the second chapter, colleague Madzharov proposed a classification of settlement life in the studied region. Settlements are subdivided into urban centers, emporiums, settlement-markets, royal residences and villages. The leading place of the Pistiros emporium is highlighted, as a central marketplace - a leading trade center in the western part of the Upper Thracian lowland during the studied period. A special place is allocated to the market places near the villages of Krastevich,

Duvanlii and Tsar Asen. The role of the coin finds for the localization of trade routes in this part of Ancient Thrace is also highlighted.

In the conclusion, the author summarized the conclusions drawn from the presentation.

The abstract is relevant to the text of the dissertation.

I agree with the self-reference for the contributions in the dissertation.

The dissertation student fulfills the minimum national requirements for a dissertation work in Professional direction 2.2. History and archaeology.

I have not found any plagiarism in the text of the dissertation of Miroslav Madzharov.

Notes and recommendations can be made to the work, but this is not the most important thing. The most important thing is that the author has successfully dealt with a difficult, complex and interdisciplinary scientific issue.

Bearing in mind all of the above, I confidently propose to the respected scientific jury to award the educational and scientific degree "doctor" to colleague Miroslav Mitkov Madzharov in Professional field 2.2. History and archaeology.

Signature:

Prof. D. Sc. Vasil Markov

03.06.2023

Blagoevgrad